

d'Oude Binnenstad

32ste jaargang nummer 3

oktober 2021

Het Yuccagevoel

'Old soldiers never die – they just fade away.' > 3

De 3D-brug is aangekomen

Hij is bestand tegen politiepaarden, liefdesslotjes en naaldhakken. > 5

Dit is de puinhoop, dit zijn de mensen

Dwars door vuilnis en wangedrag, bouwen zij aan een betere buurt. > 6/7

Hans Kaljee, de bomenfluisteraar

lepen, platanen en acacia's: weet u waar ze staan? > 11

Kwartaaluitgave van de samenwerkende bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad. Gratis huis-aan-huis verspreid in de oude binnenstad.

Handhaving Openbare Ruimte

TOEZICHT IS IETS ANDERS DAN TOEKIJKEN

BERT NAP

'Ze zijn er nooit als je ze nodig hebt. En als je ze niet nodig hebt, wemelt het ervan.'

Deze oeroude verzuchting over de politie wordt tegenwoordig ook geslaakt over de gemeentelijke handhavers. Vooral de Bevoegde Opsporings Ambtenaren (BOA's) van de dienst Toezicht en Handhaving Openbare Orde (THOR) krijgen dit verwijt in de binnenstad.

Maar als ze er wél zijn, wat doen ze dan? Of beter: wat doen ze niet? En waarom?

Het is tijd voor een nieuwe benadering van het uitgaanspubliek.

Trucje

Terwijl iedereen van harte hoopte dat nieuwe overlast na het opheffen van de lockdown geen kans zou krijgen, namelijk door gemeentelijke handhaving, kunnen schreeuwende feestgangers op de Wallen toch weer volop hun gang gaan. De door het gemeentebestuur hard gestelde regels lijken niet te worden gehandhaafd. Ondanks een alcoholverbod wordt er op straat volop gedronken. Dat is elke *morning after* pijnlijk zichtbaar als op stoepen en in vensterbanken de bierblikjes en drankflessen als 'stille getuigen' achterblijven.

Om overlast door overmatig alcoholgebruik te voorkomen, mag in het centrum na tien uur 's avonds geen drank meer worden verkocht buiten cafés en terrassen. Hoewel handhaving het zou moeten verhinderen, gaat de verkoop in minisupermarkten en snackbars gewoon door. Met een trucje weliswaar. De klant krijgt zijn of haar blikje bier mee in een papieren zakje en de waarschuwing om niet al te openlijk te drinken als ergens een geel hesje te zien is. Ook wijnflessen gaan zo de papieren zak in. En wie nog sterkere drank koopt om op straat te feesten, koopt daar bij-

De Wallen zijn een van alcohol doordrenkt feestterrein

voorbeeld een pak appelsap bij. De limonade verdwijnt de gracht in en de Jack Daniels gaat vermomd als een onschuldig pak vruchtensap verder. Bewoners en ondernemers zien het gebeuren, de handhavers niet. Of ze willen het niet zien.

Ontwijkingsgedrag

Je zult maar handhaver zijn in zo'n druk gebied. Met zoveel overtreders. Waar moet je beginnen? Als je iemand met alcohol ziet, maakt die vaak deel uit van een groep. En er lopen er veel meer met een blik bier in de hand. Wie geef je dan een bon? En hoe reageert de groep? Terwijl je die eerste bon uitschrijft, staat de rest van de groep je te bespugen. Nogmaals: je zult maar die handhaver zijn. Dus je doet maar liever niets. Wel zo veilig. Hier zijn mooie, deftige vaktermen voor: *ontwijkingsgedrag* en *handelingsverlegenheid*.

Het verklaart waarom je twee handhavers met de rug tegen de brugleuning ziet staan, terwijl het bier langs ze heen klotst. Voor het uitgaanspubliek is dan de boodschap: 'Zie je wel, op de Wallen kan gewoon alles.'

Taakstelling

Toezicht lijkt het nieuwe toekijken geworden. En dat zal een zichzelf respecterende handhaver geen gemakkelijk gevoel geven. Daar ben je geen handhaver voor geworden. BOA's gaan er daarom toe over om voor de ongemakkelijke capitulatie een zelfrechtvaardiging te zoeken.

Een voorbeeld uit de praktijk.

Een joelende groep bezoekers schreeuwt om half twaalf 's nachts de bewoners van de Achterburgwal en de Zeedijk uit hun slaap. Twee handhavers lopen er op een meter afstand langs zonder er iets van te zeggen. Gevraagd waarom zij

niks zeggen van het geschreeuw is de verbijsterende verklaring: 'Dat behoort niet tot onze taakstelling.'

Na de repliek dat juist dit geschreeuw de pest is voor bewoners en dat zij verwachten dat handhaving juist daarop moet reageren is het antwoord: 'Dit zijn de Wallen. Daar hoort een bepaalde mate van feestgedruis bij...'

Ja, als handelen écht hun taak niet zou zijn en het geschreeuw er écht allemaal bij zou horen, dan kan Amsterdam op de handhaving een hoop belastinggeld besparen.

'Omdenken'

Omdat handhaveren op de verstokte manier niet werkt, moet de organisatie op zoek naar een andere vorm van benadering van het uitgaanspubliek. Nu nog is de norm dat een handhaver pas berispeling gaat optreden als er al een overtreding is geconstateerd. Dat betekent in veel gevallen een bon.

Er wordt nu gestudeerd op die andere aanpak die zich tijdens grote voetbal-evenementen al heeft bewezen. Loop je met bier, dan zegt ome handhaver 'gooi 'm maar in deze container'. Bier kwijt. Zonde. En daarna de volgende patiënt: 'Bier hier...'. Snel en efficiënt. En geen discussie. Een duidelijke boodschap aan het publiek: zo zijn onze manieren. En voor wie niet wil luisteren, is er altijd het bonnenboek nog.

Handhavers moeten op gedrag gaan reageren vóórdat het overlast wordt. Dat betekent: aanwezig zijn, het publiek aanspreken en dit wijzen op de geldende normen. Tonen waar we als Amsterdammers trots op zijn.

Met een nieuwe aanpak wordt de handhaver weer de bewaker van de geldende normen in Amsterdam, ook op de Wallen.

Voor de organisatie van THOR betekent het 'omdenken'.

Colofon

d'Oude Binnenstad

Kwartaluitgave van bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad.

Contact:

redactie@oudebinnenstad.nl

Secretariaat:

Norinda Fennema

Redactie:

Hans van Daalen, Eveline van Dijk, Dick Eenhuizen, Norinda Fennema, Michiel van Haelst, Willem de Jong van Poelgeest, Greet van der Kriek, Wanda Nikkels, Willem Oosterbeek, Olav Ulrich

Fotografie:

Eveline van Dijk, René Louman, Bert Nap

Eindredactie:

Ewout van der Hoog, Bert Nap

Vormgeving:

Ontwerpbureau Mirjam Boelaars

Cartoons:

Bill Bodewes

Drukker:

Reijnen Media

Commentaar

Een nietsontziende industrie

Al voor de zomer was het stadsbestuur niet gerust op de situatie die zou kunnen ontstaan na een verlichting van de coronamaatregelen. Dat blijkt uit een raadsbrief van 9 juni 2021: *Het zal in de komende periode een uitdaging zijn om de terugkerende vrijheid en mogelijkheden in onze stad te vieren, [...] en mogelijke negatieve gevolgen zoals overlast effectief te bestrijden.*

Die uitdaging bleek in elk geval in de oude binnenstad te hoog gegrepen. Woonbuurt of niet: zodra de bezoekersstroom goed op gang komt, is het hek van de dam. Een eindeloze, luidruchtige stroom van nieuwsgierigen schuifelt over de wallen en door de stegen. De kroegen puilen uit, er staan lange rijen voor de erotische theaters en talloze straatdealers sissen hun klantjes toe. In de Warmoesstraat knettert uit de cafés keiharde muziek ongehinderd naar buiten. De vreetcultuur in de Damstraat is een aanjager van straatvervuiling. En de betrokken ondernemers steken geen poot uit. Niet mijn probleem, lijken ze te denken. Politie en handhaving zijn er wel, maar hun aanwezigheid heeft nauwelijks effect.

Het kantelpunt, dat voorspeld was in het rapport *Toeristische draagkracht van wijken* (IO&S, januari 2020), is inmiddels bereikt.

Bewoners komen in opstand tegen toerisme, en nemen een vijandige houding aan. De Wallenwacht is daarvan een uiting – de ultieme noodkreet van bewoners die in de knel zitten en tot het uiterste zijn getergd. Terecht heeft dit initiatief veel aandacht gekregen in de lokale, nationale en internationale media.

Maar er is ook aandacht van individuele ondernemers uit de buurt en van ondernemersverenigingen. Ook zij zien in dat er een grens is overschreden. Zij zoeken verbinding en staan open voor andere oplossingen.

De analogie met de situatie rondom Tata Steel in IJmuiden dringt zich op. Onze buurt wordt overheerst door een nietsontziende industrie, die de gezondheid van omwonenden en de leefbaarheid, diversiteit en duurzaamheid van de directe omgeving aantast. De tijd van wegstijgen en van het aankondigen en implementeren van goedbedoelde, maar halfzachte maatregelen is voorbij. In samenwerking met goedwillende ondernemers en bewoners zullen het stadsbestuur en het stadsdeelbestuur op korte termijn drastische maatregelen moeten nemen om te voorkomen dat de Wallen eindigen als een industrieterrein, ongeschikt voor bewoning.

OLAV ULRICH

Bezoek onze website www.oudebinnenstad.nl

d'Oude Binnenstad

WIJ ▾ KRANT ▾ ADVERTEERDERS ▾ FACEBOOK ▾ CONTACT

Dick Eenhuizen

De dames staan weer achter de ramen, de herrie die hier en daar opdoemt uit de horeca klinkt me bekend in de oren. De eerste wildplasser heb ik alweer op de bon geslingerd.

Ouwe tijden

In mijn vorige column maakte ik u er deelgenoot van hoe het coronavirus mij compleet geveld had. Het heeft zes lange maanden geduurd en nu kan ik eindelijk zeggen: 'Ik ben er weer.'

Volledig hersteld en in de juiste conditie heb ik alweer mijn eerste surveillance door de wijk gemaakt. Een hartelijk welkom door velen van u in de wijk heeft mij – opnieuw – goed gedaan. Kennelijk werd ik gemist.

Ik heb u en de wijk ook gemist. Fijn om weer terug te zijn.

Ik zag wel dat er nagenoeg niets veranderd is. Hier en daar weliswaar een leeg winkelpand of een nieuwe eigenaar, maar over het algemeen is het een echt déjà-vu. De dames staan weer achter de ramen, de herrie die hier en daar opdoemt uit de horeca klinkt me bekend in de oren. En ook de achterefteloos achtergelaten troep op straat – het is allemaal niet nieuw.

De drukte is, hoewel nog lang niet zo heftig als vóór corona, op sommige dagen weer terug. Ook de daarmee gepaard gaande overlast van passanten, die al dan niet onder invloed verkeren van hallucinerende middelen of drank, komt mij 'vaag bekend' voor. De eerste wildplasser heb ik alweer op de bon geslingerd. Om maar niet te spreken van de vele rondhangende dealers. Waren dat er vóór corona ook zo veel?

Slenterend door de wijk dwaalden mijn gedachten af naar het Wallengebied ten tijde van de lockdown. Op mijn telefoon staan veel vastgelegde stillevens van de wijk. Dat zijn inmiddels uitgestorven taferelen.

Niet dat ik terugverlang naar een lege saaie stille wijk; integendeel zelfs. Maar na mijn eerste 'nieuwe' schreden door de wijk sta ik verbaasd hoe snel alles terugkeert naar het 'ouwe normaal'.

Ik ben dus weer helemaal 'de ouwe' qua gezondheid. Ook de wijk is alweer hard op weg 'de ouwe' te worden en van corona is nu weinig meer te merken. Zo te zien ligt er een hoop werk op me te wachten, de komende tijd. Nu er steeds meer mag, ben ik benieuwd hoe zich dat gaat ontwikkelen in het Wallengebied – waar altijd al minder mocht dan elders in Amsterdam. Met argusogen zal ik dat als de (tr)ouwe wijkagent monitoren.

Tot in de wijk!

BUURTKRONKELS

Galerie Vriend van Bavink

'Wat hangt daar nu weer?'

GREET VAN DER KRIEKE

Een bezoek aan Galerie Vriend van Bavink op Geldersekaade 34 begint met een lesje literatuur door galeriehoudster Ruben Bunder (1983). Wie was Bavink?

In het verhaal *De Titaantjes* van Nescio komt de schilder Bavink voor. Een jonge, vrijgevochten non-conformistische ziel, wars van het establishment. Dat is waar ook Ruben Bunder, samen met compagnon Meier Boersma, in de galerie naar op zoek is. Het loopt helaas niet goed met de romanfiguur Bavink af. Hij krijgt het idee dat hij van God opdracht heeft gekregen om de zoon te schilderen, maar de zoon laat zich niet vangen. Hij gaat gele cirkels zien en belandt in het gesticht. In de verhalenbundel van Nescio komt ook de Uitvreter voor, een hele goede vriend van Bavink. Bunder: 'Eigenlijk zijn wij de Uitvreter, maar dat klinkt voor een galerie niet aanlokkelijk. Vandaar: *Vriend van Bavink*.'

Vijftien jaar geleden mochten Bunder en Boersma de voormalige kapperszaak in de supermarkt Pacific Place huren van eigenaar Kin Ping Dun. Daar barst het los. Op die paar vierkante meters realiseren zij avant-gardekunst: theater en heel veel spraakmakende tentoonstellingen.

De twee hebben grotere ambities. Als de Pacific Place verbouwd is tot het viersterrenhotel MAI (Meet Asia In Amsterdam), wordt het Galerie Vriend van Bavink gegund om per 1 maart jongstleden 200 meter expositieruimte

Ruben Bunder: 'We exposeren kunst waar we zelf warm van worden'

foto: René Louman

te op de begane grond van het hotel te gaan exploiteren. Let op: gegund. Voorwaar, een prachtig gebaar.

Waar burgemeester Halsema graag kunst en cultuur ziet verschijnen op de Wallen, gebeurt dat hier ook daadwerkelijk. Hier ontstaat een wisselwerking tussen hotelgasten en kunstenaars. De getoonde kunst beslaat een breed spectrum van fotografen, beeldhouwers, sculpturen en enorme schilderijen. Alles kan geëxposeerd worden. Leidraad voor al die verschillende exposities is

kunst waar Bunder en Boersma zelf warm van worden. Kunst die ze 'pakt'.

Hoewel de deur altijd open staat, bestaat er wonderlijk genoeg een soort drempelvrees. Waar komt toch die schroom vandaan dat mensen wel door de ramen kijken maar niet de stap zetten om naar binnen te gaan? U wordt van harte uitgenodigd binnen te kijken en Bunder vertelt desgewenst graag over de kunst die op dat moment getoond wordt.

Het is de bedoeling dat juist ook de buurt even komt buurten. 'Wat hangt daar nu weer?' En natuurlijk, als u overweegt kunst aan te schaffen: hier is kunst met een Hoofdletter te koop. Maar geniet allereerst van die bijzondere Galerie Vriend van Bavink. Zo is er tot zaterdag 6 november nog de tentoonstelling te zien rondom Jan Hoek (1984), met zijn unieke kleurrijke foto's.

Zie ook www.vanbavinkgallery.com

Yucca met pensioen 'We gaan jullie enorm missen'

EVELINE VAN DIJCK

Vlnr: Carla Huls, Christien Bos en Martha Wezelman

foto: Eveline van Dijk

Yucca gaat met pensioen – *totale leegverkoop*, staat medio augustus plots in grote letters op de vensters van de kleding- annex sieradenwinkel Yucca. Een klant loopt verbouwereerd naar binnen en roept: 'Wat vreselijk, einde van een tijdperk.'

Carla Huls (67) en Martha Wezelman (76) zijn al jaren het modieuze gezicht van Yucca, op de hoek van de Oude Doelenstraat en de Oudezijds Voorburgwal. De pensioengerechtigde leeftijd is hun niet aan te zien.

'Sinds ons vertrek hier staat opgeplakt en klanten het via de mail weten, is er een run op de winkel. Lieve mails en brieven stromen binnen', vertelt Huls. Ze toont een handgeschreven exemplaar waarin de schrijfster vertelt hoe haar zelfvertrouwen toenam dankzij het altijd juiste kledingadvies, dat ze de sfeer en de 'dames van Yucca' enorm gaat missen en het betreurt dat ze een onlangs overleden vriendin – ook decennialang vaste klant – niet nog op het laatst heeft meegenomen naar Yucca.

'Altijd leuk om hier te kopen en met jullie te praten.' 'Bij elke promotie of feestelijke gelegenheid ben ik hier geslaagd', laat een ander weten.

Hippietijd

Begin jaren zeventig opende Christien Bos Yucca, een zaak in sieraden uit Mexico. In die toenmalige hippie- en flowerpowertijd was het direct een succes. Het werd er drukker en drukker.

Huls kwam de boel versterken, en in de daaropvolgende jaren werd het assortiment flink uitgebreid met kleding en accessoires. Voor Huls, die uit een modezaak in de PC Hooftstraat kwam, was het wel even omschakelen. 'De eerste drie dagen heb ik hier voornamelijk op de stoep doorgebracht om te wennen aan alle punkers en het hippe publiek', lacht zij.

Later besloot Bos zich louter op de sieraden te concentreren en het kledinggedeelte over te doen aan Huls en haar collega Wezelman, die intussen het team was komen versterken. Het duo bezocht internationale modebeurzen en voerde uiteindelijk vijf eigenzinnige merken, die de Yucca-collectie vormen. Bos was inmiddels de tachtig gepasseerd, bleef sieraden en stenen inkopen en ging door met kettin-

gen vervaardigen – die nu met 40% leegverkoop-korting de deur uitvliegen.

De gecombineerde goede smaak en het advies van de Yucca-dames, de originele collectie en de gezelligheid vormen volgens de klanten het geheim van Yucca. Al naar gelang het tijdstip van de dag was er koffie en thee met koekjes. En als de vijf in de klok zat, soms ook bier.

Buurtactiekkrant

'Na werktijd kwamen buurtgenoten en ambtenaren van het oude stadhuis, waar nu The Grand is, vaak even langs voor een drankje en praatje. Vijf uur noemden we *Heiligentijd*. Dan bestelden we voor de aanwezige klanten bier bij het café verderop, waar nu een coffeeshop is. Dit dienblad is nog een aandenken van hen', wijst Huls.

Ze vervolgt: 'Eind jaren tachtig verloederde de buurt door de overlast van junks. Bewoners en ondernemers besloten het heft in eigen hand te nemen. Yucca werd het actiecentrum. Van hieruit is buurtactiekant *d'Oude Binnenstad* geboren.' Jarenlang waren Huls en Wezelman trouwe bezorgers van de krant.

Yucca-kat

Vaste bewoner van de zaak was de Yucca-kat. Door de jaren heen waren dat opeenvolgend vijf katten.

Huls: 'Voordat er internet was, verzonden we zo'n 1400 kaarten om de uitverkoop aan te kondigen, vaak met een afbeelding van de Yucca-kat. Liefst lieten we die maken door een kunstenaar uit de buurt. De katten werden gefotografeerd door buurtfotografe Marian van de Veen-van Rijk, of getekend en geschilderd, onder anderen door Dorinde van Oort. En wat leuk was: kaarten werden bewaard en zelfs verzameld.'

De laatste Yucca-kat, Jet, is tijdens de pandemie verhuisd naar Huls. 'Nu zij bij mij gewend is, wil ik haar deze laatste maanden maar bij mij laten.'

Clientèle

'Toen we boven nog avondkleding hadden, kwamen hier musici en studentes langs voor een optreden of bal. Voor het Boekenbal was er veel aanloop van schrijvers. Over het algemeen komen hier wat hoger opgeleiden', vertelt Huls.

Wezelman: 'Qua mode hebben we het vooral van vaste klanten. Maar na 2000 werd het in

deze buurt te druk om gezellig te winkelen. Vaste klanten gingen de zaak in het weekend mijden. Zaterdag en zondag, voorheen bij ons de drukste dagen, werden nu de stilste. De zondag hebben we om die reden afgeschaft, de donderdagavond idem.'

Knoop doorgehakt

De dames speelden weliswaar met het idee om te stoppen, maar beleefden toch nog te veel plezier aan het *Yucca-gevoel*, zoals zij dat noemen. Het is een manier van leven: voor Huls zo'n veertig jaar en voor Wezelman bijna eenentwintig.

Helaas werkte de coronapandemie als katalysator. Wezelman: 'De pandemie kwam ondanks wat steun van de overheid hard aan. We bleven met een groot deel van de wintercollectie zitten en vroegen ons af of het verantwoord was om volgende collecties in te kopen. Op jaarbasis gaat dat al snel om 100.000 euro en dan moet je het nog zien kwijt te raken. Buitenlanders, die een groot deel van de sieradenklantzie vormen, bleven weg.'

'We verkochten soms voor duizend euro of meer aan een klant. Vooral Chinezen zijn dol op stenen en koralen. Ik heb meegemaakt dat iemand stond te bellen met het thuisfront en steeds meer uitzocht. Christien wilde allengs eerder al stoppen met de sieraden. Uiteindelijk hebben we de knoop doorgehakt.'

Wat er met het pand gaat gebeuren? 'Christien blijft eigenaresse. Ze voert wel gesprekken – maar wie of wat er straks in het pand komt, daarover kunnen we nog niets zeggen', aldus Huls.

Ten slotte wil Huls, die heel wat roerige tijden in de buurt heeft meegemaakt, nog kwijt: 'Hou van Amsterdam, verguis het niet, zet je schouders eronder en gedraag je ernaar.' Wezelman vult aan: 'Het zou fijn zijn als de BOA's mensen meer op hun gedrag zouden aanspreken. Nu is het vaak zo halfslachtig wat we zien.'

De buurt en vooral het contact met de klanten gaan ze allebei enorm missen. Huls: 'We zijn getuige geweest van hele levens vol wel en wee van klanten. Eerst kwamen ze als student, dan was er een eerste baan, huwelijk of promotie en later zagen we ze met hun kinderen en zelfs kleinkinderen.'

'Heel dankbaar en geroerd ben ik dat alle klanten zo warm reageren', zegt Wezelman. 'Dit is echt mijn leukste baan geweest.'

Huls, lachend: 'Je hoefde vaak niet te werken. En dan kwam je toch, gewoon voor de gezelligheid en de sfeer.'

Win 15 euro!

Onze prijsvraag in het vorige nummer luidde: *In welke advertentie(s) is er sprake van een verwijzing naar de coronapandemie?*

Het juiste antwoord is: De Haven van Texel, Samrat en Kelly printing and copy.

Dit goede antwoord is eenmaal ingezonden. De prijs van 15 euro gaat naar Malu en Seline van Madchique.

Onze nieuwe prijsvraag luidt: *Hoeveel adverteerders vermelden hun eigen website of gebruiken een QR-code?*

Mail uw antwoord naar redactie@oudebinnenstad.nl

Onder de inzenders van het goede antwoord verloten we een cadeaubon ter waarde van 15 euro, te besteden bij een adverteerder in deze krant, te kiezen door de winnaar.

Verloren hoofden

foto's: René Louman

Krijgers zijn het. Stoere krijgers. In de entree van het MAI aan de Geldersekaade, naast de galerie Vriend van Bavink, verwelkomen ze de gasten sinds de opening van het Aziatische themahotel.

Drie krijgers zijn het: twee staand, een geknield. Ze stonden ze in het gelid met stoere trekken op het gelaat – totdat ze vorig jaar op een donkere avond door een onverlaat alle drie werden ontdaan van hun hoofden.

Over het waarom van die actie tast men bij het hotel in het duister. Een van de hoofden werd niet ver van de lobby in stukken geslagen teruggevonden, de twee andere hoofden zijn spoorloos. Sindsdien staan de krijgers nog altijd dienstbaar achter de voordeur. Maar zonder hun stoere gelaatstrekken. Waar zijn hun hoofden gebleven? Wie weet waar ze zijn? Staan ze wellicht op de boekenplank in een studentenkamer?

Als u informatie heeft kunt u contact met ons opnemen via lezerspost@oudebinnenstad.nl.

Red Light Arts & Culture

Presenteert:

20 november
Gratis pop-up
concerten

26-28 november
Muziek, Dans
en Verhalen

www.redlightartsandculture.com

**U bent weer
van harte welkom!**

Sint Olofsteeg 11
1012 AK Amsterdam
020-4270768 • info@havenvantexel.nl
www.havenvantexel.nl

WIJNKOPERIJ **De Gouden Ton** ANNO 1870

Overal ter wereld worden goede
wijnen gemaakt...
Wij weten ze te vinden!

Voor goed advies, prachtige wijnen,
elegante champagnes,
mooi gedestilleerd en relatiegeschenken
ga je naar

Wijnkoperij De Gouden Ton
Utrechtsestraat

Utrechtsestraat 94
1017 VS Amsterdam

020-235 2152 | amsterdamcentrum@degoudenton.nl

Café de Dergniet

MET VEEL PLEZIER BIEDEN
WE ONZE BUREN:

**KOFFIE
EN
GEBAK**

AUTHENTIEK BRUIN CAFÉ VOOR
DE ECHTE AMSTERDAMSE
GEZELLIGHEID

OUDEBRUGSTEEG 12

Oudezijds
Advocaten

Oudezijds Voorburgwal 237
1012 EZ Amsterdam
t 020-51 50 250
f 020-42 33 959
www.oudezijdsadvocaten.nl

Postbus 3611
1001 AK Amsterdam

K. de Bie
C.A.C.M. Ficq
S. de Vries
S.F. Yap

**Ook adverteren in
d'Oude Binnenstad?**

mail naar
redactie@oudebinnenstad.nl
voor informatie

**Biologische
nieuWmarkt
AMSTERDAM**

elke zaterdag
van 09.00 - 16.00

DAVID ELDERS *begravenis & crematie*

kleinschalig rouwcentrum
persoonlijke uitvaartverzorging

Kruislaan 235 Amsterdam 020 6252201
www.uitvaartcentrumelders.nl dag en nacht

Hollandse
kwaliteitskaas
geproduceerd in
regio Amsterdam.

Kom gerust
eens proeven.

Henri Willig
Warmoesstraat 56 • www.henriwillig.com

Zeedijk 99 Amsterdam-C Tel. 020-6234908

DUN 鄧容 YONG
AMSTERDAM

"Ontdek en Beleef het Oosten bij Ons"

open ma. t/m vr. 9:00 - 19:00, za 9:00 - 18:00, zo. 11:00 - 18:00

Begane Grond - Levensmiddelen

1ste Verdieping - Cadeauartikelen

2de Verdieping - Keukenspullen

3de Verdieping - Servies

4de Verdieping - Ramen Lunchroom

Toko Dun Yong

Stormsteeg 9

(ook ingang op Zeedijk 83)

1012 BD Amsterdam

www.dunyong.com

Restaurant Kyō

Voor de lekkerste authentieke Japanse
gerechten in Amsterdam Centrum in een
gezellige omgeving. Ook voor afhaal of
Deliveroo.

Koningsstraat 29, 1011 ET Amsterdam

www.restaurantkyo.nl

020-3541219 - info@restaurantkyo.nl

- japanese gastropub -

restaurant
**Hemelse
Modder**
sinds 1984

www.hemelsemodder.nl
reserveren | 020 - 624 32 03

De Waalse Kerk
Zeven toppianisten,
één sublieme serie.
Bösendorfer Series
'21-'22

Anna Fedorova
Nina Gvetadze
Camiel Boomsma
Ralph van Raat
Yang Yang Cai
Marietta Petkova
Eliane Rodrigues

BOEK NU UW TICKETS DEWAAELSEKERK.NL

**X Gemeente
X Amsterdam
X**

Wilt u informatie over uw buurt?

Kijk dan op www.amsterdam.nl/buurten. Vervolgens vindt u uw gebied door te klikken op de kaart of uw postcode in te vullen.

U kunt zich abonneren op de wekelijkse digitale nieuwsbrief van stadsdeel Centrum via www.amsterdam.nl/nieuwsbrief

Informatie over de stadsdeelcommissie van Centrum vindt u via amsterdam.nl/centrum onder het kopje stadsdeelcommissie.

U kunt de gemeente bellen via 14 020 op werkdagen van 08.00-18.00 uur. Bij noodgevallen en overlast kunt u 24 uur per dag bellen. Meer informatie en het contactformulier om te mailen vindt u via 'Contact' op www.amsterdam.nl

Volg stadsdeel Centrum op Twitter via @020centrum en klik op 'Vind ik leuk' op de Facebookpagina van stadsdeel Centrum Amsterdam.

Voor vragen over afval en reiniging belt u 14 020.

Online een melding doen over beheer en onderhoud openbare ruimte kan via meldingen.amsterdam.nl

Openingstijden en locaties van de Stadsloketten: www.amsterdam.nl

Love Me or Hate Me!

MIRJAM BOELAARS

Je vindt 'm ontzettend mooi of je vindt 'm spuuglelijk. De nieuwe 3D-brug bij de Stoofsteeg die op 15 juli over de Oudezijds Achterburgwal is geplaatst, kent zijn *lovers* en *haters*. Iets ertussenin lijkt er niet te zijn.

Hoewel nieuw in de buurt, heeft de brug alweer een behoorlijk lange geschiedenis. Het idee ervoor ontstond namelijk ruim acht jaar geleden, in 2013. Het ontwerpproces, de vervaardiging en de uiteindelijke plaatsing moesten daarna nog een hobbelige weg afleggen voordat koningin Máxima uiteindelijk de openingshandeling kon verrichten. Over twee jaar zal de nieuwe brug zijn plek alweer afstaan.

Nog nooit gedaan

Joris Laarman, de ontwerper van de brug, experimenteert met ontwerpen die tot stand komen door een computer te voeden met algoritmes. Het ontwerpresultaat kan vervolgens met 3D-printtechniek worden uitgevoerd. De werken van Laarman zijn in musea over de hele wereld te vinden.

Het Rijksmuseum voegde onlangs aan de twintigste-eeuwse collectie de afsluitende werkstukken toe voor de *Bone chair*: Laarman's iconische, door een computer gegenereerde stoel uit 2006.

Gijs van der Velden is algemeen directeur van MX3D, het bedrijf dat de computerontwerpen van Laarman door immense 3D-printers laat vervaardigen. Hij is enthousiast over diens ontwerpen. Van der Velden: 'Door het *algorithmic design* ontstaat een nieuwe vormtaal. In dit geval met de structuur van botten als uitgangspunt. Dat betekent materiaal toepassen waar dat moet, maar minder als dat daar niet nodig is. Nieuw is vaak saai. Maar hier kun je met het ontwerpproces de wereld juist mooier en spannender maken. Dat hebben we

foto: Adriaan de Groot

naar mijn mening met de brug ook gedaan.' Toen MX3D in 2015 samen met het Joris Laarman Lab de technieken ging ontwikkelen om een complete 3D-brug van roestvrij staal uit een printer te laten rollen, was dat een compleet onontgonnen gebied. 'Toen realiseerden we ons wel dat het allemaal een tandje groter was dan we gewend waren. Zoiets was nog nooit gedaan.'

Robots met lasrups

De eerste in staal geprinte brug moest op een 'beheerbare' plek komen, liefst op een locatie met een kleine overspanning. Van der Velden: 'Dan denk je in eerste instantie aan een wat smaller water in een park. Maar toen kwam de gemeente Amsterdam met het alternatief op de Oudezijds Achterburgwal: een van de smalste grachten van de stad.'

Zo begon een samenwerking die soms inspireerde, maar ook voor de nodige frustratie en vertraging zorgde. 'We wisten we dit een tijdelijk project was, maar de brug moest wel aan alle kwaliteits- en veiligheidseisen voldoen. Er werd getest met politiepaarden, het loopvlak moest voor naaldhakken begaanbaar

zijn en je moest er geen liefdesslotjes aan kunnen bevestigen. En zo waren er nog talloze dingen. Dat zie je terug in het ontwerp.'

De eerste tekeningen keurde de gemeente af omdat een aanvaring de brug zou kunnen beschadigen. Maar het maken van een nieuw ontwerp had ook zijn positieve kanten. Van der Velden: 'We waren alweer verder in de tijd en hadden ook meer *know how* opgedaan over het productieproces. Eind 2016 kreeg het ontwerp zijn goedkeuring en in maart 2017 begonnen we met printen. Je moet je voorstellen dat een robot dan laag voor laag een constante 'lasrups' opbouwt. Met de uitvoering in afzonderlijke delen zijn we een jaar bezig geweest, wat voor 6000 kilo staal best lang is. Onze robots draaiden dan ook niet 24/7. Als je dat wel doet, kun je een brug tegenwoordig in anderhalf tot twee maanden uit de printer laten rollen.'

De veiligheidsmarges voor de brug zijn streng. De norm voor belasting is rond de 1000 kilo per vierkante meter. 'Dat betekent ongeveer negen mensen per vierkante meter. En dan moeten ze nog kunnen springen ook. Om de krachten te testen hebben we bij ons in de loods twintig ton op de brug gezet. Dat kun je vergelijken met een dynamische belasting van zo'n 200 mensen. Probeer die maar eens samen op de brug bijeen te proppen. Om superzeker te zijn hebben we de brug veel sterker gemaakt dan nodig was.'

Diepe zucht

In 2017 was de brug klaar. Maar toen werd duidelijk dat de werkzaamheden aan de kade-muur nog lang niet waren afgerond. De brug kon dus voorlopig niet geplaatst worden. 'We hebben de brug toen in 2018 in Eindhoven gepresenteerd op de Dutch Design Week. Daar hebben meer dan 200.000 mensen over de brug gelopen. En we ontvingen de publieksprijs voor ons innovatieve werk. Daar zijn we erg trots op.'

De brug zit vol met sensoren. Van der Velden: 'Die meten in hoeverre hij belast wordt. Er zijn vier meetpunten voor het gewicht. En verder willen we graag weten hoe de brug zich gedraagt bij wisselende temperaturen. We meten ook hoeveel mensen er over de brug lopen, maar daarmee blijven we weg uit de persoonlijke sfeer. In een wereld van big data zijn we ons zeer bewust van de privacygevoeligheid. Daarom gaan onze meetgegevens naar het gerenommeerde Alan Turing

Institute in Engeland. Zij waken als geen ander over de ethiek van dataverzameling.'

In maart 2020 werd de kade eindelijk door de aannemer opgeleverd. 'Alle vergunningen waren geregeld en er was groen licht van Welstand. We stonden dus in de startblokken om de brug te plaatsen. Maar toen de oude loopbrug werd weggehaald, constateerde een bouwinspecteur dat de brugkop aan de kant van de Stoofsteeg niet in orde was. Daar moesten toen eerst weer herstelwerkzaamheden plaatsvinden. En toen dat eindelijk klaar was, zaten we vol in de *lockdown*. En tot overmaat van ramp kreeg de *crew* van de aannemer te maken met corona.'

Van der Velden slaakt soms een diepe zucht. 'Het is een hele uitdaging om alle actoren van een gemeente in hetzelfde proces mee te krijgen. Maar uiteindelijk was daar de datum van 15 juni. De agenda van Hare Majesteit was leidend voor de laatste bezigheden en de plaatsing zelf. Dat werd haastwerk. De brug sloot niet goed aan op de oneven zijde. Daar ontstond een struikelplek die gemarkeerd werd met gele strepen verf en een lelijk bord met *Trapredes* erop.'

Stoofbrug terug?

Er moet nog een nette oprit worden gebouwd en er zit een nare put in de weg. Dat betekent opnieuw overleg met Waternet. Bovendien begon direct na de opening ook nog eens de bouwvakvakantie. Maar als alles goed gaat, wordt het struikelblok de komende maand aangepast.

Van der Velden: 'We kregen al snel opmerkingen dat de krullen van de brug – de Swirls – kunnen vervuilen door zwerfafval. Dat houdt de gemeente nu in de gaten, en een schoonmaker van de ramen op de Achterburgwal houdt nu die krullen netjes schoon. Hoe leuk is dat?'

In principe ligt de geliefde en gehate brug er tijdelijk: voor twee jaar. Daarna laat de gemeente de voormalige Stoofbrug uit 1885, die nu wordt gerenoveerd, weer terugplaatsen. Misschien hebben de buurtbewoners de 3D-brug dan in hun armen gesloten als 'onze' brug? En anders hebben we de foto's nog. Wie een suggestie heeft voor een nieuwe locatie, mag het zeggen.

Zie ook jorislaarman.com/work/mx3d-bridge/ en het lemma *Stoofbrug* op wikipedia

Gijs van der Velden tussen de printrobots van MX3D

Foto Bert Nap

Bezoekersoverlast

Op patrouille met de Wallenwacht

OLAV ULRICH

De drukte op de Wallen is weer terug en daarmee ook de overlast voor buurtbewoners. Omdat het volgens hen zo niet langer kan, lopen ze tijdens de uitgaansavonden rond als 'Wallenwacht' om overlastgevers aan te spreken. d'Oude Binnenstad liep een avond met ze mee.

Om elf uur 's avonds is het meteen raak. 'Voor mijn deur geen drugs verkopen', zegt een Wallenwacht tegen een straatdealer. 'Wat moet jij, dit is een vrij land, ik ram je voor je bek!' antwoordt de dealer. 'O ja?' vraagt de Wallenwacht, terwijl hij zijn bril afzet. De dealer druipt met veel misbaar af. 'Je moet ze hinderen. Frustreren. Dat helpt', legt de Wallenwacht uit.

Luidkeels

Uit een café op de Oudezijds Achterburgwal komen mensen met glazen drank naar buiten, maar er is geen terras. De portier grijpt niet in. Een Wallenwacht spreekt hem aan: 'Ziet u dat? Waarom zegt u er niks van?' Demonstratief trekt de portier zijn jasje uit, geeft het aan de Wallenwacht en bluft: 'Ga je gang.' Even verderop staat een jongen keihard op zijn vingers te fluiten. 'Zo'n mafketel heeft geen idee dat hier ook mensen wonen', merkt een vrouwelijke Wallenwacht op. Het geluid gaat door merg en been. Omstanders moedigen hem luidkeels aan. De dame van de Wallenwacht loopt op hem af. 'Hey guy! Stop! People live here!' De jongen stopt meteen.

Een van de omstanders, een meisje, vliegt de Wallenwacht om haar nek. 'O, sorry, yes of course, thank you, sorry!' Het groepje druipt af. Als mensen worden aangesproken op asociaal gedrag of op het alcoholverbod helpt dat kennelijk en is men best geneigd om zich aan te passen.

Standardsmoes

In de Warmoesstraat klinkt veel te hard muziek uit een café. De deuren staan open. Daarvoor staan twee politieagenten. 'Zou je niet eens wat aan die herrie doen?', vraagt een Wallenwacht. De agent kijkt naar binnen, bagatelliseert het met 'Ach, die mensen maken gewoon een beetje plezier' en doet niks. 'Plichtsverzuim', moppert de Wallenwacht.

Groepjes jongeren die met ladingen blikjes, flessen, snoep en vreetbakjes op stoepen en trappen bivakkeren, worden door de Wallenwacht aangesproken. De standardsmoezen vliegen om de oren: 'Ik woon hier' of 'Ik heb toestemming van de eigenaar'. Toch laten de meesten zich overreden om te vertrekken, en ze nemen hun troep mee. Vooral buitenlandse bezoekers blijken goed aanspreekbaar. Ze reageren begripvol, en passen hun gedrag aan. Nederlandse bezoekers reageren vaak bot, maar binden uiteindelijk toch ook in. Een Wallenwacht vertelt: 'Ik werd net aangesproken door een sekswerker. Of we een voor haar hinderlijk groepje gluuders wilden vragen om weg te gaan. Hebben we gedaan natuurlijk, maar kun je nagaan! Helaas zijn er ook

foto:Daan Wijnants

ondernemers heel negatief tegen ons. Die zien ons als mensen die de pret bederven.'

'Wij willen de reputatie van de Wallen als attractiepark waar geen mensen zouden wonen, indammen', zegt een Wallenwacht. 'We spreken bezoekers daarom direct aan. Het is vreselijk, want wij doen nu eigenlijk wat de gemeente, de politie en handhaving zouden moeten doen. En dat steekt. Maar

we leggen alles vast op foto en werken aan een Zwartboek, om de politiek en de gemeente te dwingen tot actie.'

De Wallenwacht heeft inmiddels de aandacht getrokken van lokale, nationale en internationale media. Lokale politici en internationale wetenschappers melden zich om een avond mee te lopen. Velen zijn verbijsterd over wat ze zien en meemaken.

De Wallenwacht toont aan dat het aanspreken van gasten potentiële overlast kan tegengaan. Het wachten is nu op een reactie van de gemeente op het Zwartboek dat de Wallenwacht zal presenteren.

Beelden op [facebook.com/stopdegekte](https://www.facebook.com/stopdegekte). Wilt u meelopen met de Wallenwacht? Meld dit dan aan info@stopdegekte.nl.

Het is een vieze bende

BERT NAP

Elke maandag- en donderdagochtend is het raak. En ook in het weekend. Dan verandert de prachtige, brede Varkenssluis in een enorme vuilnisbelt en is het party time voor troepen krijsende meeuwen. Die afvalberg is veel bewoners én de gemeente een doorn in het oog.

Het stadsbestuur maakt zich inmiddels zorgen over de bijna permanente bergen afval. Door de wethouders Marjolein Moorman (Reiniging) en Marieke van Doorninck (Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid) is de dienst die verantwoordelijk is voor afvalinzameling onder verscherpt toezicht geplaatst. En de ondernemers liggen onder het vergrootglas.

Horeca

Buurtbewoner Marcel Dellebeke ziet vanuit zijn huis aan de Oudezijds Voorburgwal de bijna dagelijks terugkerende vuilnisbelt op de brug bij de Damstraat. Al jarenlang vraagt hij aandacht voor de hardnekkige vervuilers die 's avonds hun afval op de brug dumpen. Dellebeke: 'Zodra het sluitingstijd is voor de horecazaken om de brug heen, sleept het personeel een stroom van zakken naar de brug. Een horecazaak mag weliswaar officieel negen vuilniszakken als huisvuil aanbieden, maar in de praktijk gooien ondernemers veel meer afval op de groeiende stapel.' Horecazaken moeten een afvalcontract afsluiten. Dat kan bij de gemeente of bij een van de grote afvalinzamelingsbedrijven die met grote vuilniswagens door het centrum rijden. Dellebeke: 'Wat je ziet is dat ondernemers gaan voor het kleinste, en dus het goedkoopste contract. Maar ze produceren tweemaal of driemaal zoveel afval. Dat kun

Foto Bert Nap

je gewoon uitrekenen.'

Rond de Damstraat worden de teugels voor de ondernemers nu aangehaald. Een van de ondernemingen waarvan veel afval op de stapel werd gevonden is Wok to Walk. De gemeente houdt sinds kort het vuilnisaanbod van de horecazaken in de Dam- en Hoogstraten streng in de gaten.

Hoewel het personeel van Wok to Walk bij navraag aangeeft het afval netjes voor eigen deur aan te bieden – de gele

vuilniszakken worden als bewijs direct onder de toonbank vandaan gehaald – ligt de volgende ochtend de brug toch weer bezaaid met hun dozen.

Na diensttijd

Ook bewoners schromen niet om hun afval bovenop de berg te gooien. Volgens Dellebeke wordt het daarom de hoogste tijd dat de gemeente eens een stevige informatiecampagne start: wanneer en hoe moet je het vuilnis aanbieden?

'De gemeente moet veel actiever naar de ondernemers en de bewoners communiceren. Dat gebeurt niet.' Met dat laatste is René Schalkwijk, teamleider bij Dienst Stadszoezicht het hardgrondig eens. Ook hem zijn de afvalbergen op de Varkenssluis en elders in het centrum een doorn in het oog. Schalkwijk: 'Maar handhaven is niet makkelijk. We moeten een overtreding constateren om te kunnen handhaven. Voor particulieren betekent dat een

boete of waarschuwing, als hun adres in een fout geplaatste vuilniszak wordt gevonden. Maar voor ondernemers geldt een heel ander, bestuurlijk traject. Dat loopt via een lange juridische procedure.'

Misschien dat daarom slechts 500 van de 5700 constateringen naar bedrijven gingen en liefst 5200 naar particulieren? Buurkrant d'Oude Binnenstad krijgt via zijn lezerspost meldingen dat bewoners zich behandeld voelen als laaghangend fruit.

Voor het ontbreken van handhaving is soms een verbijsterend verklaarbare reden. Schalkwijk: 'Na tien uur 's avonds kunnen we niet op afval controleren, terwijl de overtredingen op de Varkenssluis nu juist in de zondag- en woensdagnachten plaatsvinden. Willen we rond sluitingstijd overtreders betrappen, dan moet dat na onze diensttijd door vrijwilligers gebeuren. Die zijn zeker te vinden, want er heerst bij onze dienst een goed arbeidsethos. Maar het zou natuurlijk zo niet moeten.'

De gemeente zou vooral moeten zorgen voor een betere infrastructuur, vindt Schalkwijk, zoals containers voor bedrijfsafval. Bewoners moeten elkaar aanspreken en problemen blijven melden bij de gemeente, ook al begrijpt hij dat mensen daar heel moe van worden. *Warme informatie* zoals Dellebeke die verschaft, noemt hij heel belangrijk voor de inzet van Handhaving.

Een afvalinzamelingsdienst die onder curatele staat, ondernemers die ongehinderd hun bedrijfsafval kunnen dumpen, bewoners die hun zakken er ook maar bij gooien, een vleugellamme handhaving... de meeuwen vinden het allemaal prima.

Dehlia Timman, stadsdeelvoorzitter 'Ik durf stappen te zetten'

BERT NAP

Sinds augustus is Dehlia Timman de nieuwe stadsdeelvoorzitter van Amsterdam Centrum. Ze wil een benaderbare bestuurder zijn, zegt ze. Tijd voor een kennismaking.

Amsterdam en de politiek: hoe kwamen die samen?

'Ik zat hier in Amsterdam op school, en als ik uitging met mijn vriendinnen deden we dat in het centrum. Naar hotel Kabul in de Warmoesstraat of naar de San Francisco op de Zeedijk. Mijn vader en mijn moeder, die uit Suriname komt, stemden PvdA. Rond mijn 30ste wilde ik politiek actief worden. Ik dacht natuurlijk eerst aan de PvdA, maar ben toen al die websites langsgegaan en heb alle partijprogramma's gelezen, en toen kwam ik bij D66 uit.'

Wat was de drijfveer om politiek actief te worden?

'Mijn oudste zoon ging toen voor het eerst naar school. Wat bleek? Op bepaalde scholen waar iedereen op wilde, kon je met een beetje netwerken toch wel terecht komen. Dat vond ik eigenlijk een schande. Toen dacht ik: wie gaat daar eigenlijk over? Zo kwam ik uit bij de gemeenteraad. Voor de verkiezingen kwam ik op een onverkiesbare plaats, maar erna werd ik politiek assistent van Boudewijn Oranje. Die was toen lid van het dagelijks bestuur van het stadsdeel. Dat gaf me een andere kijk op de binnenstad. Achter de mooie façade en de romantische verhalen bleek ook een donkere kant te zitten. Dat heb ik met eigen

ogen kunnen zien.

Dan weet je waar de discussies over gaan. Die zijn trouwens sinds pakweg tien jaar geleden niet veel veranderd. Het is alleen nog drukker geworden. Dat is het opvallendste verschil. Dat de bewoners nog meer alarm roepen: *het wordt te druk!*

Is er iets aan die drukte in het Wallengebied te doen?

'Het is er nog niet zo druk als voor corona, maar omdat de drukte na een lange tijd van uitzonderlijke rust nu weer toeneemt, ervaren de bewoners dat weer als druk.

We zijn in gesprek met de bewoners en we zijn actief bezig met het reguleren van de drukte op de Wallen. We meten bijvoorbeeld in de Stooftsteeg en de Oudekennissteeg hoeveel mensen de buurt in stromen. Als dat boven een bepaalde waarde stijgt zeggen we: *meer kan het gebied niet aan*. Hosts en handhaving laten dan geen nieuwe bezoekers meer toe. Bewoners kunnen natuurlijk wel gewoon naar hun huis.'

Dat is een drastische maatregel.

'Ja, maar de binnenstad moet niet bezwijken onder de enorme aantrekkingskracht.

Er leven hier heel veel creatieve mensen, en ook mensen die net even anders tegen het leven aankijken. Die bedrijvigheid en creativiteit zijn aantrekkelijk. Toeristen willen dat ook meemaken.

Maar we zien nu dat het kapitaal zich voornamelijk focust op die toeristen in plaats van op de eigen bewoners. Daar

door krijg je een uitholling van wat het eerst allemaal zo aantrekkelijk maakte. Het unieke verliest dan zijn glans. Dat *je ne sais quoi* dat in de stad hangt, moet je koesteren.'

Hoe kan het stadsdeel voldoen aan de grote roep om meer handhaving?

'We hebben hosts voor hospitality en het informeren van bezoekers over de regels in het gebied, we hebben THOR (handhaving) voor normzetting en handhaving in de openbare ruimte, en we hebben de politie voor de openbare orde en voor als de boel escaleert. Dat zijn communicerende vaten, maar het zijn intern ook drie verschillende diensten. Die drietrapsraket wil ik stroomlijnen.

Ik gebruik vaak de vergelijking met een natuurgebied. Daar laat je geen rotzooi achter en je verstoort de omgeving niet. We moeten zorgen dat dat ook weer de norm wordt voor Amsterdammers en voor mensen die van buiten Amsterdam en van buiten Nederland komen. Dat je je gedraagt. En dan handhaven we op excessen.'

Wat staat er in de agenda van de stadsdeelvoorzitter?

'Ik ga binnenkort 's nachts een schouw houden op de Wallen. Daar staan en kijken, en zien wat er gebeurt. Dan weet je waarover je het hebt. Dat heb ik op de Wallen nog niet recentelijk gedaan.

Maar ik krijg natuurlijk wel allerlei signalen. Daar moet ik als stadsdeelvoorzitter wat mee gaan doen. Ik ben niet bang om grote stappen te zetten.'

foto: Roos Trommelen

Een onverwachte match

Elena Simons en Erik Hollander: 'Een grote liefde voor deze buurt bindt bewoners en ondernemers'

foto: Bert Nap

Een bewoner zit naast een coffeeshophouder, een cultureel ondernemer naast een grote bierbrouwer of raamexploitant. Zulke combinaties leken tot voor kort onwaarschijnlijk. Maar als de betrokkenen elk hun verschillen even terzijde leggen, wordt hun gezamenlijke belang duidelijk.

Mensen uit vele geledingen van de buurt denken sinds kort na over een campagne om de bezoekers tot gewenst gedrag te verleiden. Het idee voor deze eigen buurtcampagne is voortgekomen uit de *Stadshart Top*.

Initiatiefnemer is Elena Simons. Het nieuwe toverwoord is *co-creatie* – intensieve samenwerking vanuit samengebalde denkkraft – en hotel The Grand stel-

de voor de brainstorm belangeloos een ruimte beschikbaar.

Het resultaat is een ontmoeting van verschillende werelden, die lange tijd langs elkaar heen hebben geleefd en altijd wel 'iets over de ander vonden'.

Krachten bundelen

Elena Simons: 'Het lijkt in onze buurt soms alsof bewoners en ondernemers tegenover elkaar staan, maar een grote liefde voor deze buurt bindt ons. Door alle meningen, analyses en discussie even te parkeren, ontstaat ruimte voor ideeën waar we samen blij van worden. Een buurt waar je goed kunt leven én verdienen vraagt veel creativiteit en daadkracht. Die hebben we hier in overvloed. Bij een *co-creatie* komen deze kwaliteiten naar voren.'

Michel de Vries, bestuurslid van coffeeshop The Bulldog, denkt actief mee bij de sessies: 'Ik kom uit deze buurt en ik draag hem een zeer warm hart toe. Ons bedrijf is er groot geworden en daar ben ik trots op.

Maar we hebben het de laatste jaren ook te druk zien worden in de buurt, met wangedrag als gevolg. Hier hebben niet alleen de bedrijven maar ook de omwonenden veel last van. Daarom vinden wij het fijn om onderdeel te zijn van de *co-creatiesessies*. We willen de krachten bundelen en acties ondernemen om onze mooie buurt te beschermen en samen tot een oplossing te komen.'

Tijdens de stilte rond corona valt het

woord 'duurzaam' in bijna ieder gesprek. We moeten weer duurzaam gaan reizen, de buurt anders organiseren, op weg naar de duurzame samenleving. Ook tijdens de *co-creatiesessies* valt het woord telkens weer.

Toerisme verbeteren

Erik Hollander, Marketing Directeur bij kaasmaker Henri Willig: 'We verwelkomen graag bezoekers uit de hele wereld in onze winkels, maar zijn ook zeer gastvrij voor buurtbewoners. In onze winkel in de Warmoesstraat laten we graag zien en proeven hoe divers onze producten zijn. Uit eigen kaasmakerijen in Noord-Holland en Friesland.

We hebben duurzaamheid hoog in het vaandel. Op mijn bureau heb ik het Jaarverslag Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen van Henri Willig liggen. Dat gebruik ik als leidraad bij alles wat ik doe. Tijdens de *co-creatiesessies* denken wij daarom graag mee over nieuwe manieren hoe we de kwaliteit van het toerisme in Amsterdam kunnen verbeteren en verduurzamen voor de buurtbewoners, de lokale ondernemers en onze buitenlandse gasten.'

Natuurlijk heerst er bij bewoners enige scepsis over ondernemers die er baat bij hebben dat de binnenstad vooral toeristisch blijft. *Greenwashing*, je maatschappelijker voordoen dan je werkelijk bent, ligt op de loer. Maar werken aan een leefbare buurt doe je toch het liefst met zoveel mogelijk partners.

Durty Nelly's

GRAAG VERWELKOMEN WE U IN DURTY NELLYS! BIJ ONS U KUNT GENIETEN VAN ALLE POPULAIRE SPORTWEDSTRIJDEN DIE WE UITZENDEN OP 14(!) GROTE SCHERMEN.

OOK KUNT U BIJ ONS GENIETEN VAN EEN ENORME SELECTIE AAN BIEREN, WIJNEN, WHISKEYS EN MEER.

WARMOESSTRAAT 115-117

W139

JULI – OKTOBER

W139 heeft uw steun hard nodig. Helpt u mee? Dat kan heel eenvoudig door het scannen van deze code.

We zijn dankbaar voor alle steun!

Warmoesstraat 139 | Voor informatie en reserveringen: W139.nl

KOM KUNST KIJKEN!

Night of the Precariat
groepstentoonstelling
26 juli – 15 augustus

Space Camp
Platform BK
29 augustus

Verboden Verbrijzeld
Philip Vermeulen
10 september – 1 oktober

In-between
groepstentoonstelling
22 oktober – 28 november

Tijdens tentoonstellingen
open elke dag van 12 tot 18h

PASSENGER TERMINAL AMSTERDAM

Wilt u ook eens een
cruise schip zien?

Kijk op

www.ptamsterdam.com
voor de cruisekalender!

佳利印刷 KELLY PRINTING & COPY

PRINTING, WEBSITE (HOSTING),
DIGITALE MENU'S / BESTELSYSTEEM EN MEER...

Momenteel werken we alleen op afspraak!

020 6273354

info@kellyprinting.nl

www.kellyprinting.nl

WE ZIJN VERHUISD!

Na 32 jaar onze diensten te hebben verleend in het hart van Amsterdam, zijn we verhuisd en blijven we onze klanten bedienen vanuit ons nieuw kantoor in Westpoort (4701) Amsterdam.

Nieuw-Zeelandweg 5B-2

1045 AL Amsterdam (Westpoort 4701)

Beschikbaar en gratis.

Ook adverteren in d'Oude Binnenstad?

mail naar
redactie@oudebinnenstad.nl
voor informatie

jemi

bloemenwinkel

warmoesstraat 83a amsterdam
020 - 625 60 34 www.jemi.nl

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Abonnementen
- Trendy boeketten en arrangementen
- Bloemen lunches
- Workshops
- Bezorgservice voor binnen- en buitenland

Malaysian restaurant

Zie ons menu:
www.waurestaurant.nl

Zeedijk 35 • 1012 AR Amsterdam
tel: +31 (0)20 421 2487

Overal in de stad zijn er buurtteams. De buurtteams helpen u gratis bij vragen over zorg, geld, wonen, gezondheid, werk, ontmoeten en veiligheid.

Bijvoorbeeld als u moeite heeft om rond te komen, meer sociale contacten wilt, of zo lang mogelijk zelfstandig thuis wil blijven wonen.

Allerlei vragen waar onze buurtteams u bij kunnen helpen. Samen kijken we wat u nodig heeft, zodat u zelf weer verder kunt.

Neem contact op met uw buurtteam in centrum via:
T. 020 - 557 33 38

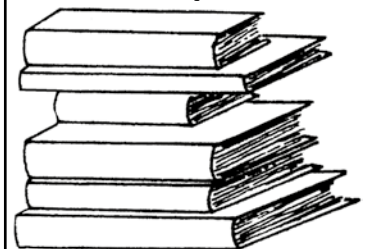
Buurtteam Amsterdam

Hulp bij u in de buurt

www.buurtteamamsterdam.nl

ANTIQUARIAAT A. KOK & Zn.

Oude Hoogstraat 14-18
1012 CE Amsterdam
telefoon 020 - 623 11 91
fax 020 - 623 28 09
e-mail: kok@xs4all.nl
internet: www.antiquariaatkok.nl

In- en verkoop van prenten en boeken. Specialisaties o.a. Kunst, Letterkunde, Architectuur, Archeologie, Topografie, Etnografie & Biologie.

Vergroenen van de historische binnenstad kan!
Bezoek www.greenlightdistrict.nu
Of download de bouw-app via link www.greenlightdistrict.nu/projecten/duurzaam-grachtenpand/ en volg onze verbouwing op de Oudezijds Voorburgwal 136!

1012 AR Amsterdam
+ 31 (0)20 625 84 67
+ 31 (0)20 620 33 49
info@nvzeedijk.nl
www.nvzeedijk.nl

Op onze website www.nvzeedijk.nl vindt u informatie over het werk van NV Zeedijk

JAN IJSKES FUNDERINGSTECHNIKEN "DE COOGH"

- Plan ontwikkeling, constructeur en vergunning aanvraag.
- Trillingsarm heien en trillingsvrij persen Ø114 t/m Ø406 mm.
- Inpandig aanbrengen van stalen damwand.
- Heimachines met een doorrijdbreedte vanaf 63 cm.
- Minimale werkhogte 1,35 meter.
- Funderingsherstel inclusief sloop en betonwerkzaamheden.
- Opvijzelen en rechtzetten van woning en gebouwen.
- Paaladvies en paal controleberekeningen.

FUNDERINGSSPECIALIST

Daam Schijfweg 22-24, 1507 BD Zaandam
Tel.: 075 - 616 39 04, Fax: 075 - 635 67 62
info@decoogh.com / www.decoogh.com

DE FIETSENMAKER

R. BANKRAS

BATAVUS-SPARTA-TREK-
AZOR-CORTINA FIETSEN
BOSCH EN SHIMANO E-BIKE
SPECIALIST

Reparatie en onderhoud
van alle soorten fietsen

Nieuwe Hoogstraat 21-23
Tel: 020 6246137
www.bankrasbikes.nl

Melvin, buurtconciërge: 'Afvalprobleem samen oplossen'

MIRJAM BOELAARS

Weet ú wat een buurtconciërge doet? *d'Oude Binnenstad* ging eens 'een bakkie doen' met Melvin van Heydoorn, die sinds kort op de Burgwalen Oude Zijde werkt.

Melvin ziet zijn taak zo: 'De buurtconciërge signaleert zwerfvuil, obstakels en kapotte plekken en geeft die direct door aan de instantie bij de gemeente die daarvoor verantwoordelijk is. Zo houden we de lijntjes kort. En kleine dingen los ik meteen zelf op.' Als buurtconciërge is Melvin begonnen in Nieuw West, maar vanwege zijn positieve en sociale instelling werd hij al gauw gevraagd om onze buurt aan te pakken. Het is hier immers een prioriteitswijk met heel veel mensen op een klein oppervlak: bewoners, ondernemers en bezoekers van vele nationaliteiten. Bovendien is hier geen plaats voor ondergrondse containers voor huisafval. Dus wat te doen met al die vuilniszakken die door 'morgensterren' en meeuwen worden opengescheurd, op zoek naar iets van hun gading?

Adopteren

Lang hoeft Melvin niet na te denken over een plek waar we hem in actie kunnen fotograferen: 'Kom maar naar de Paternostersteeg, hoek Beursstraat. Daar ligt altijd troep.' De daders zijn dus gewaarschuwd, voordat ze eendaags worden betrappt op een heterdaadje. Hijzelf is niet bevoegd om verkeerd geplaatste vuilniszakken te doorzoeken naar adressen van daders. Daarvoor moet hij een aanvraag doen voor een 'koppeltje' BOA's. Zo vinden er regelmatig doorzoekacties plaats in het verkeerd geplaatste huisvuil bij de papieren en glascontainers op de hoek van de Kloveniersburgwal en de Nieuwmarkt. Dat bijzetgedrag is een van de doornen-in-het-oog van onze buurt. Melvin wil graag met bewoners en ondernemers nadenken over oplossingen. 'We zijn nu bezig met de *pilot*

met kleinere vuilniswagentjes en vuilnisschuiten. Die bevat goed en wordt wellicht uitgebreid. Ook is er een project waarbij bewoners een container kunnen adopteren. De containers op de Nieuwmarkt wachten nog op adoptie, evenals die op de zuidelijke Oudezijds Voorburgwal bij de Grimburgwal.'

Heterdaadjes

Met humor los je al een hoop op, en daarvan heeft Melvin heel wat in huis. Met smaak vertelt hij hoe hij op heterdaad daders van verkeerd aangeboden huisvuil betrapt. Melvin doet het voor: 'Dan ga ik zó staan, alsof ik een beetje rondhang' – hij bedekt met zijn han-

den de Andreaskruisjes op zijn zwarte dienst-poloshirt – 'en na een paar keer posten is het meestal raak. Dan spreek ik de overtreder erop aan: hij of zij is gewaarschuwd. En bij herhaling volgt een bekeuring.'

Verkeerd geplaatst grofvuil melden? Ga naar meldingen.amsterdam.nl/incident/beschrijf en stuur ook een Whatsappje met foto en locatie naar Melvin, 06-28249914.

Container adopteren? Bel Melvin. Zelf grof afval aanbieden of wegbrengen? Ga naar amsterdam.nl/afval-en-hergebruik/grofafval/

Melvin van Heydoorn: 'Op de hoek van de Paternostersteeg ligt altijd troep' Foto: René Louman

De Brakke Grond 40 jaar+1

Bart Govaert

Foto: René Louman

Anders dan in Nederland – met zijn gescheiden musea, schouwburgen en bibliotheken – vestigen de steden en gemeentes in België hun kunstdisciplines vaker in één huis. De Brakke Grond bij de Nes is zo'n cultuurhuis. Al veertig jaar.

Amsterdam beschikt over een eigen Vlaamse cultuur-enclave, maar dat is niet vanzelfsprekend. Zo'n tien jaar geleden, ten tijde van de financiële crisis, overwoog de Vlaamse overheid serieus om het kostbare cultuurhuis te verkopen. Directeur Bart Govaert kan iedereen geruststellen: 'Die plannen zijn ondertussen, voor zover ik weet, opgeborgen. Verkopen is op dit moment niet langer aan de orde.' Toch is verkopen voor de Vlaamse overheid een legitieme optie, die bij de cultuurmakers flink wat onrust oproept. Govaert: 'We hebben de afgelopen twee seizoenen al genoeg schrik gehad. Toen medio maart 2020 het pandemiealarm afging, was ik toevalligerwijs in een samenzijn met alle Amsterdamse theaterdirecteuren. Iedereen moest plotsklaps alle voorstellingen annuleren. Dat was een nooit te vergeten schokmoment. Wij hadden goddank de middelen om de kunstenaars te helpen. Niet alleen met uitkoopsummen, maar ook door ons pand aan hen ter beschikking te stellen bij wijze van werkplaats.'

De Brakke Grond staat er momenteel goed voor, zegt Govaert. 'Ik heb afgelopen week juist de onderhandeling over ons nieuwe meerjarenbeleidsplan afgesloten met de Vlaamse overheid.

Het is positief verlopen, het ging soepeler dan ik verwachtte. De subsidie lijkt zo goed als veilig tot 2024.'

Dat laatste komt goed uit, want De Brakke Grond viert volgend voorjaar zijn '40-jaar-plus-1'-jubileum. Govaert glundert bij zijn plannen voor het komende seizoen, met het jubileumweekend van 21 en 22 mei 2022 als hoogtepunt. 'Ons pand en het plein zullen dan een staalkaart vormen van het Vlaamse kunstenveld waar de Brakke Grond voor staat, inclusief onze culinaire kant. Uiteraard wordt er bij momenten ook nostalgisch teruggeblikt.' Op welk persoonlijk hoogtepunt sinds zijn aantreden in 2017 blikt hij zelf terug? Govaert weet het direct 'Het Peepshow Palace Festival, met theatergroep De Warme Winkel. Vanuit het diepe coronadial is het seizoen hierdoor vorige zomer alsnog enigszins goedge maakt', zegt Govaert. 'In een grote ronde constructie met 99 houten cabines konden de bezoekers, in een coronaveilige omgeving, naar de theatervoorstelling op een draaiend plateau gluren.'

En welk hoogtepunt voorziet Govaert in de komende 40 jaar? Nu moet hij langer nadenken, want het antwoord daarop kan al gauw pretentius of zelfs megalomaan klinken – wat niet past bij een bescheiden Antwerpenaar. Hij houdt het dus breed: 'De Brakke Grond zal onverminderd blijven werken om uit te groeien tot een baken in het Vlaams-Nederlandse kunstenveld, en tot een vanzelfsprekende samenwerkingspartij voor potentiële Nederlandse partners.' Zie ook: brakkegrond.nl

Schep-ijs van Tofani

HANS VAN DAALEN

De familie Tofani, afkomstig uit het Toscaanse dorpje Benabbio, is begonnen met een ijscowinkel aan de Oude Waal. Vanaf de jaren vijftig werd het schep-ijs van Tofani een begrip in de Nieuwmarktbuurt, toen de ijscowinkel, koffie- en broodjeszaak zich vestigde op Kloveniersburgwal 16. Nu staan de broers Riccardo en Daniele Politi, eveneens afkomstig uit Benabbio, er aan het roer.

De familie Politi dreef vóór de oorlog tot eind jaren zeventig een ijzzaak in Utrecht, onderbroken door de jaren van de Duitse bezetting. Riccardo Politi heeft eerst nog praktijkervaring opgedaan in München en Leipzig, waarna hij met zijn broer Daniele in de leer is gegaan bij Tofani. Hun leertijd liep tot 2003, en in datzelfde jaar konden zij samen de zaak overnemen en voortzetten. Vanaf de overname is alle apparatuur

vernieuwd en zijn alle ijs-productieprocessen verbeterd.

De broers werken met louter natuurlijke producten van verschillende leveranciers en merken. Ze vergelijken die, kiezen per ingrediënt voor de beste kwaliteit en bezuinigen daar niet op. Zo bevat hun chocolade-ijs nu veel meer cacao dan vroeger. Sommige smaken zullen altijd voorradig zijn: pistache, aardbei, mango en chocolade. Maar niet alle ijs is makkelijk te maken. Zo leveren overrijpe bananen – geel met bruine plekjes – de beste banaanpulp op. Maar die pulp verkleurt al snel naar donkerbruin-grijs, wat er minder smakelijk uitziet. Ook moet je elke keer de machine na dit proces grondig schoonmaken, voordat je er een andere ijsoort in kunt bereiden. Nogal een arbeidsintensief proces; daardoor is bananenijs bijvoorbeeld minder vaak voorradig. Smaken

zijn natuurlijk ook aan mode onderhevig. Zo wordt gemberijs steeds populairder, net als gemberthee. Normaliter duurt het seizoen bij Tofani van midden maart tot eind oktober. De broers kunnen deze periode met een week verkorten of verlengen, afhankelijk van het weer, maar wonen in de wintermaanden in Benabbio. Ze werken met een team van vaak jonge Italianen, van wie Michelle sinds 2012 de meest vaste kracht is. De anderen blijven hier één enkel seizoen.

Zo ging het tot maart 2020. Daarna hebben de restrictieve coronamaatregelen ook deze zaak in de wielen gereden: Italië moest als eerste Europese land maatregelen treffen en kende de meeste ziekte- en sterfgevallen. Hoewel het jaar 2020 deels verloren ging en ook 2021 moeilijk begon, kunt u nu weer een heerlijk ambachtelijk ijsje halen bij Riccardo en Daniele Politi.

Foto: René Louman

Riccardo Politi bij de foto van de vorige eigenaars: Truus en Lio Tofani

Stadsgoed^{NV}

investeert in de binnenstad!

info@stadsgoed.amsterdam • tel: 020 - 588 5678 • www.stadsgoed.amsterdam

**JIJ.
WIJ.
BLIJ.**

+++
Vrijwilligers
Centrale
Amsterdam

Kies uit meer
dan 1000 leuke
vrijwilligersklussen
in de stad

020 - 530 12 20 | amsterdam@vca.nu | www.vca.nu

FELIX
KOPIEER & PRINT

Van visitekaartjes tot A0 posters,
inbinden en lamineren, wij regelen
het graag voor je!

Stuur een e-mail of kom bij ons
langs in Amsterdam.

Bethaniendwarsstraat 6E, 1012 CB Amsterdam
020 - 62 59 807, info@felixkopieer.nl www.felixkopieer.nl

**OOK VOOR HET PRINTEN VAN UW KERSTKAARTEN
NU MET 15% KORTING!**

www.MaskshopVenice.com

Worldwide shipping
Warmoesstraat 18a
1012JD Amsterdam
+31 (0)20 320 3389
mail@maskshopvenice.com

Openingstijden winkel:
dagelijks 12.00 - 19.00 uur
donderdag tot 21.00 uur

SAMRAT
Indian Restaurant
(Samrat means Emperor)

We mogen weer gasten in ons
restaurant ontvangen!
Ook kunt u onze gerechten
zelf ophalen of laten bezorgen.
zie de menu's:
www.samratrestaurant.nl

dagelijks
van 13:00 - 23:00 u.

Bethaniëndwarsstraat 17
1012 CB Amsterdam
info@samratrestaurant.nl
tel: 020-624 6033

**CAPSICUM
NATUURSTOFFEN**

Oude Hoogstraat 1
Amsterdam
www.capsicum.nl
020 623 10 16

**!WOON
Centrum
helpt**

- Onderhoudsklachten?
- Huurbescherming?
- Huurprijzen?
- Servicekosten?

Neem contact op met
!WOON Centrum voor gratis
advies en ondersteuning.

www.wooninfo.nl/centrum
020-5230 110

WOON
thuis in de stad

**Ook adverteren in
d'Oude Binnenstad?**

mail naar
redactie@oudebinnenstad.nl
voor informatie

XXX

Elke week aandacht voor
actuele ontwikkelingen
in de buurt.

**UITKIJKPOST
DE WALLEN**

Gratis te lezen op:
www.willemoosterbeek.nl

**UITVAARTVERZORGING
ELEONORA RHEBERGEN**

SINDS 1997

“De koning sprak kribbig:
... Maar wat is de dood?
Waarom ben ik zo bang?”

Door de dood te omarmen zijn we beter in staat om het leven
te aanvaarden, met alles wat zich aandient. Wij bieden een
ruimte waarbinnen al uw gedachten, verlangens, twijfels of
zorgen ervaren kunnen worden, om zo tot een persoonlijk en
uniek afscheid te komen.

“Leve de dood! riep het volk dol gelukkig
En ze leefden nog lang, en stierven ... gelukkig!”

uit: Ballade van de Dood, Klein Orkest

Nieuwmarkt 225
1011 MB Amsterdam

info@rhebergenuitvaart.nl
www.rhebergenuitvaart.nl

+31 (0)6 4278 2967

MUSEUM
**Ons' Lieve Heer
op Solder**

Ervaar de sfeer van de Gouden Eeuw
Een uniek huis met een verborgen schat
www.opsolder.nl

**Uw gespecialiseerde
restaurantbedrijf voor onderhoud,
verbouwing of funderingsherstel.**

Wij helpen uw pand in glorie
te herstellen en te behouden

B2 Restauratie

0299 367322
b2restauratie.nl

Hans Kaljee: 'Mensen raken gehecht aan bomen'

WILLEM OOSTERBEEK

Iepen, daar hebben we er in Amsterdam heel veel van. Wel driehonderdduizend. Op de Wallen is dat niet anders. Sterker nog, langs de grachten van onze buurt staan alléén maar iepen.

Hans Kaljee kent ze allemaal. Kaljee is de bomenconsulent van de gemeente Amsterdam en d'Oude Binnenstad liep met hem over de Wallen – niet om dames, maar om de bomen te bekoekeloen. 'Kijk daar! Dat is toch de Mercedes onder de iepen', zegt hij, wijzend op een jong boompje op de Oudezijds Voorburgwal vlak bij het Oudekerksplein. Tegenwoordig zijn er wel vijf of zes iepensoorten, met als reden ... de iepziekte. Kaljee: 'De schimmel die de boom aantast wordt getransporteerd door de iepenspintkever en zo springt hij verder. Hij is meegekomen met een transport vanuit Azië. Daar hebben de iepen er geen last van, maar hier wel. Een eeuw geleden is men daarom op onderzoek uitgegaan. Via een veredelingsproces worden er nu iepensoorten gekweekt die veel beter bestand zijn tegen deze schimmel.'

Topboom

De iep is bij uitstek geschikt als stadboom. 'Hij groeit letterlijk tegen de wind in. Een taai boom die het eigenlijk altijd goed heeft gedaan, ook toen het grachtenwater nog brak was. De iep is de topboom onder de bomen. Hij kan heel goed tegen de dynamiek van de stad, waar altijd wordt gegraven en altijd verkeer over de straten dendert.' Vierhonderd jaar geleden stonden er

Hans Kaljee: 'Die rode kleur is geen toeval natuurlijk'

Foto: René Louman

volgens Kaljee vooral lindebomen, maar die trokken het niet. 'Die houden bijvoorbeeld niet van brak water. Toen is zo'n tweehonderd jaar geleden de iep als alternatief gekomen. Dat werd een heuse monocultuur.' Er zijn natuurlijk ook andere bomen.

Niet zoveel, maar ze zijn er wel. 'Zoals platanen op de Nieuwmarkt: mooie mediterrane bomen die veel schaduw geven. Soms vind je ook nog kastanjabomen. Op de Dam staan acacia's, en her en der is een es te vinden.' Maar het is toch vooral iepen wat de

klok slaat. Met variatie. 'Zo hebben we op de Oudezijds Achterburgwal een speciaal soort iepen. Die bomen kleuren in de herfst rood.' Met een glimlach: 'Dat is geen toeval natuurlijk.' Ook nu de aarde opwarmt zal de iep niet snel worden verdreven. Kaljee: 'Hij kan tegen extreme kou en tegen extreme hitte. Bovendien kan hij nattigheid goed aan. Toch zie je ook wel andere bomen nu, zoals de slaapboom. Die is in binnentuinen te vinden. Het is net als de plataan een mediterrane boom. Als het vriest ben je hem kwijt. Daarom planten wij hem als gemeente niet.'

Emotioneel

Vergroening is een officieel beleid van de gemeente en daarom zijn er 250 nieu-

we groeiplaatsen in de stad gecreëerd. 'Maar niet in het centrum, laat staan op de Wallen. Het is hier gewoon te vol: overal liggen kabels en leidingen. Elke boom vraagt toch al gauw 25 vierkante meter en een diepte van één meter.'

Hoe belangrijk zijn bomen eigenlijk voor ons mensen?

Kaljee: 'Veel mensen zijn emotioneel betrokken bij bomen. Ze raken er aan gehecht. Vroeger kwamen er nog wel eens klachten – te veel schaduw en te veel vogelgekwetter – maar tegenwoordig is dat een stuk minder. De mensen zijn veel meer het belang gaan zien. Bomen bepalen het beeld, geven schaduw, slaan kooldioxide op en verbeteren de luchtkwaliteit. Mensen hebben er veel meer respect voor gekregen.'

Alarm: 112

Politie en Brandweer:

Alarmnummer 112
Niet spoedeisend 0900-8844
Brandweer Amsterdam (020) 555 66 66

Kruispost (020) 624 90 31
Dierenambulance 0900-210 00 00

Gemeente Amsterdam:

www.amsterdam.nl
Stadhuis 14 020
Gemeentelijke Ombudsman (020) 625 99 99

Wijkagent:

Dick Eenhuizen 06 51 41 38 86

Handhaving:

Bij overlast op straat 14 020
Horeca overlast 14 020
Milieu-overtredingen 14 020
Inspectie Bouwen en Wonen 14 020
Meldpunt Overlast water 0900-9394
Parkeerbeheer (020) 251 33 22
Wegslepen (020) 251 33 23

Stadsdeel Centrum:

www.amsterdam.nl/centrum
Algemene informatie 14 020
Meldpunt Zorg & Woonoverlast (020) 255 29 14
Aanmelden Grofvuil (020) 256 35 55
www.amsterdam.nl/afval/grofvuil/ophalen/centrum

Wijkcentrum:

www.oudestadt.nl
d'Oude Stadt (020) 638 22 05

Gezondheidszorg:

Ambulance Amsterdam (020) 570 95 00
Eerste hulp OLVG (020) 599 30 16
Centrale Doktersdienst 088 00 30 600

Storingen:

Openbare verlichting 14 020
Gas en elektriciteit 0800-9009

Sleutelbrug

WILLEM DE JONG VAN POELGEEST

Bij de Grimburgwal komen twee grachten samen. Hier ligt over de Achterburgwal brug 218, en over de Voorburgwal brug 201 – de Sleutelbrug.

Op het voormalige Binnengasthuisterrein ertegenover lagen het Oude Nonnenklooster uit 1391 en het Nieuwe Nonnenklooster uit 1403. Na de Alteratie (hervorming) van 1578 vervielen de terreinen van die kloosters aan de stad en werd daar de timmerwerf van de stad ondergebracht. Nadat deze timmerwerf was verplaatst naar de Oude Turfmarkt en de Nieuwe Doelenstraat, bouwde de familie Bicker in 1571 op dit terrein haar brouwerij De Sleutel.

Hieraan dankt de Sleutelbrug zijn naam. In 1600 werden de brouwerij, het pakhuis en het woonhuis door de Bickers verkocht aan Sion Luz, de Italiaanse houder van een pandjeshuis. Daarna kreeg dit nog vele andere bestemmingen, zoals het Oudezijds Heerenlogement.

Op de vroegst bekende plattegrond van Amsterdam uit 1538 van Cornelis Anthonisz komt de Sleutelbrug al voor. Hij was toen nog van hout, zoals te zien is op een afbeelding uit het begin van de 17de eeuw van de hand van Claes Jansz

Visscher. In het midden van de 17de eeuw staat de brug als stenen boogbrug afgebeeld op een schilderij van Gerrit Berckheyde. In 1995 werd de brug gemeentelijk monument.

De Sleutelbrug was aan de zuidzijde voorzien van een gebeeldhouwd stadswapen. Mogelijk droeg deze welfbrug er oorspronkelijk zelfs meer. Lang is dit stadswapen verborgen geweest achter zware, aan de brug bevestigde wrijfpalen die moesten voorkomen dat hij schade kon oplopen door het scheepvaartverkeer. In zijn boek *Amsterdam Bruggenstad*

uit 1956 maakt J.H. Kruizinga melding van de aanwezigheid van het haven- de stadswapen. Mede door ingrijpen van de Vereniging Vrienden van Amsterdamse Gevelstenen (VVAG) en de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad (VVAB) is dit stadswapen in zijn oude glorie hersteld en sinds 1999 weer te bewonderen, rechts van de middenboog aan de zijde van het Huis aan de Drie Grachten. Hierop heeft men vanaf de wal langs het voormalige Binnengasthuis het beste zicht.

Beste mevrouw van het stadsdeel,

Uw schrijven van 9 augustus j.l. bracht een rood waas voor mijn ogen. Namens centrumbegroot@amsterdam.nl nodigt u mij uit om mee te beslissen over plannen voor het stadsdeel Centrum.

De beloning bestaat uit 300.000 euro, te besteden aan de uitverkoren ideeën. Dit alles ruikt naar een onvervalst zoethoudertje: laten wij die lieve Amsterdammers toch met iets blij maken! Dit terwijl de problemen van dit schitterende stadsdeel groot zijn.

Mijn idee staat niet tussen de 39 plannen, maar is zó wezenlijk en eenvoudig te realiseren dat ik het hier maar ventileer.

Wij leven in een van de mooiste delen van Amsterdam. Maar bezoekers komen voor bier, drugs en het ongeremd uit het dak gaan. Om dat gedrag een halt toe te roepen heeft de gemeente tientallen witmetalen borden opgehangen. Met simpele pictogrammen en infantiele instructies. De gemeente denkt echt van doen te hebben met kinderen in het lijf van een volwassene! De bezoeker wil flink uit zijn of haar of hullie plaat gaan! Het lezen van de teksten op witte borden heeft ze nooit geïnteresseerd.

Het is een beestenbende. Handhaven is een stopwoord zonder inhoud geworden.

Uw 300.000 euro kunt u besteden aan het verwijderen van al die zicht-ontsierende gebodsborden. Hebben we dát 'grote' bedrag alvast besteed. Maar ga vervolgens een nieuwe generatie handhavers opleiden die ook consequent boetes gaan uitdelen. Die boetes genereren een geldstroom en pijn in de beurs van de onfatsoenlijke bezoekers. Alstublieft, dit gaat weliswaar miljoenen kosten, maar we krijgen er ook wat voor terug: ons stadsdeel en onze mooie stad!

was getekend

Hans van Daalen

nieuws overzicht

Knipogen met de Majesteit

juni

24 Opnieuw wordt de verkoop van alcohol in supermarkten op de Wallen flink ingeperkt om overlast van bezoekers te bestrijden. Overdag mogen winkels geen gekoelde alcoholische dranken verkopen en mag er geen alcohol in de etalage staan. 's Avonds geldt voor winkels een verkoopverbod.

28 Kunstcentrum W139 in de Warmoesstraat krijgt van stadsdeel Centrum 200.000 euro subsidie voor hedendaagse kunst. Daarmee is het voortbestaan voorlopig gegarandeerd. Eerder verloor het centrum de gemeentelijke subsidie en dreigde het om die reden te moeten sluiten.

juli

11 In hotel Winston aan de Warmoesstraat raken tien mensen gewond bij een uitslaande brand. Zij hebben rook ingeademd. De brand is aangestoken door een verwarde hotelgast.

15 Koningin Máxima opent de eerste geprinte brug ter wereld. Deze brug over de Oudezijds Achterburgwal krijgt veel kritiek: hij zou niet passen in het historische centrum en is bovendien moeilijk toegankelijk voor minder validen.

15 Koningin Máxima neemt buitenlandse vrienden weleens mee naar de Amsterdamse Wallen. 'Deze buurt is Amsterdam nu eenmaal eigen', verklaart Máxima daar tijdens de opening van een nieuwe brug.

23 Een rouwstoet voor de overleden Henk van der Loos trekt met paarden en een muziekband over de Wallen. Hij was eigenaar van een hotel op de Oudezijds Achterburgwal en stond bekend als de 'koning van de Wallen'.

augustus

24 De drukte op de Wallen in het centrum van Amsterdam is weer terug en daarmee ook de overlast voor buurtbewoners. Omdat het volgens hen zo niet langer kan, lopen ze tijdens de uitgaansavonden rond als 'Wallenwacht' om overlastgevers aan te spreken.

27 Tijdens een massale vechtpartij in de Warmoesstraat wordt een man neergestoken. Over de aanleiding van de vechtpartij is niets bekend. Er is niemand aangehouden.

september

17 Een monumentaal grachtenpand aan Oudezijds Voorburgwal 136 wordt zo grondig verbouwd dat het van het aardgas af kan. Daarmee wil eigenaar NV Zeedijk aantonen dat het technisch mogelijk is om dergelijke historische panden te verduurzamen.

23 Bijna veertig burgemeesters hebben eerder een manifest ondertekend om softdrugs te legaliseren. Dit moet de ondermijnende criminaliteit tegengaan. Burge-meester Femke Hal-sema wil zich hierbij aansluiten.

24 Een brandende scooter veroorzaakt grote schade aan een pand in de Koestraat.

BERT NAP

'Oooh, wat knap!' klinkt een bewonderende damesstem op een filmpje. Het is opgenomen op het moment dat Hare Majesteit Máxima, op haar hoge hakken, van de zojuist door haar geopende 3D-brug neerdaalt naar haar gereedstaande auto.

Die afdaling is een waar kunststukje. Voor gewone stervelingen die daar meer moeite mee hebben, heeft de gemeente er de duidelijke, geelgekleurde waarschuwing *Trapredes* geplaatst.

De opening van de brug voltrok de Majesteit door middel van, hoe kan het ook anders, een robot. Vervolgens ging zij naar café De Stoof. Daar sprak ze met Cor van Dijk, eigenaar van Casa Rosso, en met mij. In kleine setting en een beetje *tongue in cheek*.

Of Máxima ook wel eens in deze mooie buurt kwam, vroeg Van Dijk. De ogen van de Majesteit verriedden een korte aarzeling, maar toen volgde het onthullende antwoord: 'Jazeker, als we vrienden over hebben uit het buitenland komen we regelmatig met hen een kijkje hier nemen.'

En of we de brug mooi of lelijk vonden? 'Sja, sommige mensen zouden 'm liever op de Floriade zien dan op de Achterburgwal', zei ik. Daar moest de Majesteit een beetje van fronsen. Ze had 'm immers net zelf met trots geopend. Het was nu ook een beetje háár brug.

Maar toen we te spreken kwamen over een eventuele koosnaam voor het nieuwe ding, werd het toch echt wel een Wallengesprek, daar achter in het café. 'Als je 'm mooi vindt, kun je 'm *De*

Foto: Jan de Groen

Wolk noemen' opperde ik. 'Vanwege die zwerige krullen. Maar voor wie 'm lelijk vindt, zou 't ook zomaar *De Hondendrol* kunnen worden.' Nu trok de Majesteit heel even een – gespeeld – vies gezicht.

Iemand van haar gevolg riep daarop vrolijk dat de Pontsteiger in de Houthaven immers ook *de Schijfstoel* wordt genoemd. Het gesprek kon je inmiddels met recht 'informeel' noemen. Majesteit hield zich geweldig – tot dat stadsdeelbestuurder Micha Mos, die links naast haar prachtige oranje jurk stond, de overtreffende trap uitvond en de Majesteit de onvergetelijke vraag

stelde: 'En kent u kabouter Buttplug?' De lippen van Majesteit trokken in een streepje, om de nu opkomende uitbundigheid in het gesprek te onderdrukken. Maar haar ogen fonkelden, terwijl ze instemmend knikte.

Daarop concludeerden we dat het gesprek nu wel zijn hoogtepunt had bereikt en schreed de Majesteit het café uit, vakkundig op haar hakken de steile afdaling trotserend.

In gedachten hoor ik de vraag van ZM Alex, 's avonds bij het te bed gaan: 'Schat, waar hebben jullie het daar op de Achterburgwal eigenlijk over gehad?'

Landelijke rust in de Boerensteeg

NORINDA FENNEMA

Waarheen kun je vluchten als je even geen zin hebt in de hectiek van de binnenstad? De bewoners van huizen grenzend aan de Boerensteeg hebben geluk, want de hoftuin aan de achterzijde is een heerlijke oase. Toeristen komen hier vrijwel niet, alleen mensen die een onderkomen hebben geboekt in een van de aangrenzende panden. Vogels overstemen er in het voorjaar de stadse geluiden met hun gekwinkeleer.

Stan Paardekooper en Jim Jochems zijn de 'groene krachten' van deze steeg. Het is eigenlijk meer een idyllisch pleintje met drie ingangen: aan de Bethaniënstraat, de Kloveniersburgwal en de Bethaniëndwarstraat.

Paardekooper en Jochems zijn al bijna dertig jaar buurtbewoners en zorgen ervoor dat het er schoon en uitbundig groen is. Toen de zandbak in onbruik was geraakt, werd deze met steun van het stadsdeel omgetoverd tot een weelderig bloemenperk. Er staan weliswaar veel fietsen geparkeerd, maar die vallen nauwelijks op tussen alle bloeiende planten en struiken.

Een oase van stilte in het hart van het Burgwallengebied

Sommige bewoners wonen hier al heel lang. Daarnaast verblijven hier steeds meer tijdelijke gasten – studenten, expats en een enkele toerist – en ook zij begrijpen kennelijk dat ze de rust moeten koesteren. Paardekooper is heel blij dat de Boerensteeg met hekken afge-

sloten is: 'Dat is echt nodig, want anders zou het er veel minder stil en overzichtelijk zijn. Dan zouden de straatdealers, die zich posteren op de hoeken van de Bethaniënstraat, hier hun deals gaan afwickelen.' Hij weet van horen zeggen dat decen-

nia geleden het pleintje een afwerkplek was voor illegale prostitutie. Gebruikers waren er in de weer met harddrugs. Het was toen een achenebisj-zooi. Daardoor hadden ook inbrekers vrij spel en konden zij ongezien de huizen via de achterkant betreden. 'Dat moeten we niet terug willen hebben.'

De binnenhof leent zich voor allerlei gezamenlijke activiteiten. Deze zomer zorgde een Braziliaanse violist voor een uitzonderlijke culturele ervaring in het kader van *Red Light Arts and Culture*. Een succes, vindt Paardekooper. Hij zou in de Boerensteeg graag ook een mooi buurtfeest willen organiseren. Er zijn altijd wel buurtbewoners te vinden die mee willen helpen.

Zoiets is een goede gelegenheid om elkaar beter te leren kennen en de 'woonwensen' van straat en buurt te delen. En wie weet gaan dan ook meer bewoners samen de omgeving verzorgen van het bijzondere huizenblok: niet alleen de achterzijde, maar ook de straatkant.

Eten en drinken in KaapenTein

WILLEM OOSTERBEEK

Drie enthousiaste, stevig in de buurt gewortelde jonge heren – Paul Zonnenberg, Pascal ter Beeke en Sander Horbach – gaan iets nieuws beginnen op de Zeedijk. Waar ooit het Hofje van Wijs zat, op nummer 43, komt nu hun KaapenTein.

'We willen er echt een zaak voor de buurt van maken', aldus Paul. Nu wordt er nog druk verbouwd, maar het ligt in de bedoeling de zaak op 1 november te openen.

Huiskamer

De heren hebben hun sporen verdiend in de horeca. Paul en Pascal runnen al langere tijd een zaak in Utrecht en het restaurant Jacketz op de Nieuwendijk, met een mooie kaart. Sander stond achter de kachel bij de Scheepskameel op het voormalige marineterrein, waar het ook goed eten is. Alle drie keken al enige tijd met bege-

rige ogen naar het Hofje van Wijs. Als ze daar eens iets nieuws zouden kunnen beginnen! Die gelegenheid deed zich voor toen Thee- en koffiehandel v/h Wijs en Zonen begin dit jaar besloot zich terug te trekken van de Zeedijk en alle activiteiten te concentreren in Bodegraven.

Pascal: 'We moeten natuurlijk rendabel gaan draaien, maar we zijn er niet ingestapt met het idee om hier nou eens lekker veel geld te gaan verdienen. Nee, het moet een mooi restaurant worden waar je terecht kunt voor ontbijt, lunch en diner.'

Sander: 'En dan met name voor de buurt. Hier, op de plek waar ooit de penoze van Amsterdam zat, moet de huiskamer van de Wallen worden ingericht.'

Werelden

In KaapenTein worden twee werelden gecombineerd: de levendige Zeedijk, van oudsher een uitgaansgebied – en

de Geldersekaade, ooit een belangrijke handelskade.

Paul: 'Die twee werelden willen we met een donkere en een lichtere kant in het interieur van de zaak met elkaar verbinden. Op de kaap, waar twee woeste oceanen bij elkaar komen, willen we een stadshaven vestigen waar iedereen welkom is: buurtbewoners, bezoekers van de kroegen op de kop van de Zeedijk en klanten van de mooie winkels die je hier vindt.'

Daarom willen de heren zowel een ontbijt, lunch als diner serveren. Met tussendoor ruimte voor de borrel, aldus de drie ondernemers. 'Ontbijt: van croissantje tot scrambled eggs. Lunch: garnalen, soep van de dag en uiteraard een keur aan belegde broodjes. De borrel met bitterballen, olijven en nootjes, maar ook met een hardgekookt bio-eitje. En het diner met een verantwoorde entrecote met zwarte knoflook, maar ook een mooi vegetarisch gerecht', aldus Sander.

Pascal, Sander en Paul

foto: René Louman